

Robert Louis Stevenson

Skatten på sjørøverøya

OVERSATT AV: BJØRG HAWTHORN

Flyt Forlag

TIL DEN NØLENDE BOKKJØPER

Hvis du også lar deg fornøye
Av eventyr, farer og dikt
Om skremsler på tropiske øyer
Og sjørøverskatter og slikt,
Og helter, og all romantikken
Fortalt som av gammelt igjen,
Så lar de deg ikke i stikken,
For klokere blir du, min venn!

Så la det stå til, for vi trenger
Til bøker om skuter i storm
Og fordums bedrifter, ei lenger
I nåtidens fastlagte norm.
Men om ingen lærde studenter
Lar spenningsromanen ta av,
Hva så? Bare disse,
min barndoms, skribenter
Gir rom for min bok i sin grav.

DEN GAMLE SJØULKEN PÅ 'ADMIRAL BENBOW'

Ettersom godsherre Trelawney, doktor Livesey og de andre herrene har bedt meg nedtegne hele historien om Skattøya fra begynnelse til slutt og ikke holde noe tilbake, bortsett fra øyas beliggenhet, og det utelukkende fordi det fremdeles befinner seg uavhentede skatter der, griper jeg pennen i dette Herrens år 17-, og går tilbake til den tiden da min far drev vertshuset 'Admiral Benbow' og den gamle, brunbarkede sjømannen med sabelarret leide seg inn hos oss for første gang.

Jeg husker det som om det var i går hvordan han kom ruggende frem til vertshusdøren med skipskisten på en handkjerre etter seg: en sterk, røslig, høyreist, nøttebrun mann med en tjærefarget hestehale hengende nedover skuldrene på den blå, flekkete jakken. Hendene var ru og arrete med svarte, avbrukne negler, og sabelarret tvers over det ene kinnet hadde en skitten, dødblek farge. Jeg kan huske hvordan han sto og plystret for seg selv mens han så seg rundt i bukta, for så å bryte ut i den gamle sjømannsvisa som han senere så ofte sang for seg selv:—

'Femten mann på død manns kiste —
Hei og hå og en flaske med rom!'

i den høye, skjelvende gammelmannsstemmen sin som måtte ha blitt både finstemt og brusten ved

‘Femten mann på død manns kiste —
Hei og hå og en flaske med rom!’

vindebommene. Så banket han på døren med en liten kjepp på størrelse med en håndspak som han bar med seg, og da min far kom til syne, ba han bryskt om et glass rom. Da det vel var brakt til ham, drakk han det sakte og dvelte ved smaken som en annen connaisseur, mens han stadig så seg rundt, først på klippene og så opp på oppslagstavla vår.

‘Dette her er meg sannelig en fin liten bukt,’ sa han omsider. ‘og et trivelig sted for ei kneipe. Mye folk her, kammerat?’

Min far svarte nei, svært lite folk, dessverre.

‘Javel, ja,’ sa han, ‘Da ankrer jeg opp her. Hei, du der, kompis,’ ropte han til mannen som dro kjerra, ‘dra den over hit og hjelp meg opp med kista. Jeg har tenkt å bli her en stund.’ la han til. ‘Jeg er en enkel mann, rom og bacon og egg er alt jeg vil ha, pluss det neset der til å betrakte skipene når de legger ut. Hva du skal kalle meg? Du kan kalle meg kaptein. Å, nå skjønner jeg hva du vil — her,’ og han kastet tre-fire gullstykker ned på terskelen. ‘Gi meg beskjed når de er brukt opp,’ sa han og så like bister ut som en ekte kommandant.

Og faktum var at selv om klærne var dårlige og stemmen ru og ubehøvlet, så så han slett ikke ut som noen vanlig dekksmatros, men mer som en styrmann eller skipper som var vant til enten å bli adlydt eller til å levere en kilevink. Mannen med kjerra fortalte oss at postvognen hadde satt ham av morgenen før ved vertshuset ‘Royal George,’ hvor han hadde spurt seg for om vertshus nede ved kysten, og ettersom han sannsynligvis hadde fått høre godord om vårt som i tillegg ble sagt å ligge nokså isolert, hadde han vel plukket ut det som bosted. Og det var alt vi kunne finne ut om vår gjest.

Vanligvis var han veldig taus. Hele dagen drev han rundt i bukta, hvis han da ikke var oppe på klippene med et messingteleskop, og hver bidige kveld satt han i peiskroken i salongen og drakk ramsterk rom med vann. Som oftest svarte han ikke når han ble snakket til, så bare fort opp med et ilsKent uttrykk i ansiktet før han blåste gjennom nesen som en annen tåkelur, og både vi og folk som stakk innom vertshuset lærte raskt å la ham være i fred. Hver eneste dag, når han vendte tilbake fra sine vandringer, spurte

han om vi hadde sett noen sjøfarere gå forbi på veien? I begynnelsen trodde vi at han spurte fordi han savnet selskap av likesinnede, men omsider begynte vi å forstå at han helst ville unngå dem. Hvis det skulle hende at en og annen sjømann tok inn på 'Admiral Benbow' (som de av og til gjorde når de tok kystveien til Bristol), kikket han gjerne på ham gjennom portierene før han kom inn i salongen, og han var alltid stille som en mus når noen av det slaget var til stedet. Det var intet hemmelighetskremmeri rundt denne saken, iallfall ikke for meg, for jeg var på sett og vis innlemmet i denne uroen han gikk og bar på. En dag hadde han tatt meg til side og lovet meg en firepenny i sølv på den første i hver måned hvis jeg bare ville holde 'et vaktsomt øye åpent for en enbeint sjøfarer,' og la ham få beskjed øyeblikkelig hvis han skulle dukke opp. Når den første i måneden ankom og jeg ba om å få lønnen min, hendte det titt og ofte at han bare blåste gjennom nesen til meg for så å stirre meg i senk, men før uken var omme, hadde han sikkert som lås kommet på bedre tanker og gitt meg min firepenny-mynt og gjentatt ordren om å holde ører og øynene åpne for 'den der enbeinte sjøfareren.'

Jeg trenger vel knapt si hvordan denne fremtoning hjemsøkte meg i mine drømmer. På stormfulle netter når vinden rusket i alle fire hushjørnene og brenningen brølte inn mot stranden nede i bukta og oppover klippeveggene, kunne jeg se ham for meg i tusentalls former og fasonger og med tusentalls diaboliske ansiktsuttrykk. En gang kunne beinet være kuttet av ved kneet, en annen ved hoften. En gang var han et slags monster som aldri hadde hatt mer

enn et bein, og det satt midt på kroppen hans. Det verste marerittet var når jeg så ham hoppe og springe etter meg over den ene hekken og gropa etter den andre. Så når det kom til stykket, betalte jeg temmelig dyrt for min månedlige sølvmynt i form av alle disse uhyrlige fantasiene.

Men selv om bare tanken på den enbeinte sjøfareren skremte vettet av meg, var jeg mye mindre redd for selve kapteinen enn noen av de andre som kjente ham. Det var kvelder hvor han inntok mer rom og vann enn hodet hans tålte, og da hendte det at han satt og sang sine gamle, tøylesløse og grovkornede sjømannssanger uten å bry seg om noen, for så innimellom å spandere et glass på alle sammen og tvinge hele det skjelvende selskapet til å høre på historiene hans eller stemme i refrenget når han sang. Titt og ofte har jeg kjent hele huset riste av et 'Hei og hå, en flaske med rom.' Fulle av dødsangst som de var, sang alle naboene med for bare livet, den ene høyere enn den andre for å slippe noen kommentar. For når han hadde slike anfall, var han det mest dominerende selskap i verden. Han kunne slå hånden i bordet for å få det stille rundt seg, han kunne fly opp i et voldsomt raseri hvis noen spurte om noe, eller også fordi ingen kom med noe spørsmål, for da vurderte han det slik at selskapet ikke fulgte med på fortellingen hans. Heller ikke ville han tillate at noen forlot vertshuset før han hadde drukket seg så søvnnig at han skjente av gårde til sengs.

Det var historiene hans som skremte vettet av folk. Forferdelige historier var det, om hending og om å gå planken, om stormer på havet og de tørre Tortugas, om vanvittige bragder og steder i Karibien. Etter hva

han selv sa, måtte han ha levd sammen med noen av de ondeste mennesker Gud noen gang kan ha sluppet ut på havet, og språket han brukte når han fortalte disse historiene, sjokkerte oss enkle landsens folk nesten like mye som forbrytelsene han beskrev. Min far sa alltid at verthuset ville gå konkurs, fordi folk nok fort ville slutte å komme dit hvis det ikke var for annet enn å bli ydmyket og tyrannisert, for så å bli sendt skjelvende til sengs, men jeg er helt overbevist om at hans tilstedeværelse var en god ting for oss. Folk ble redde sånn med en gang, men når de så tilbake på det, likte de det faktisk temmelig godt. Det ga oss litt spenning i et ellers stille landsens liv, og det fantes til og med noen av de yngre mennene som lot som om de beundret ham, kalte ham 'ekte sjøulk' og en kar med 'skikkelig saltvann i årene' og andre slike ting, og sa at her hadde vi virkelig en mann av det slaget som gjorde England fryktet på alle hav.

På et vis gjorde han virkelig sitt beste for å ruinere oss, for han ble boende uke etter uke, som etter hvert ble til måned etter måned, så pengene måtte ha vært oppbrukt for lenge siden, men likevel fikk ikke min far stablet mot nok på beina til å insistere på å få flere. Om han noen gang skulle komme til å nevne det, så blåste kapteinen så høyt i nesen at man kan nesten si at han brølte, og tvang min stakkars far ut av rommet med blikket sitt. Jeg har sett ham stå der og vri seg i hendene etter en slik avfeiing, og jeg er sikker på at presset av ergrelsen og terroren han levde under må ha tilskyndet hans altfor tidlige og sørgelige død.

Hele den lange tiden han bodde hos oss gjorde kapteinen ingen andre forandringer i sin klesdrakt

enn å kjøpe noen strømper fra en gateselger. Da hattebremmen en dag falt ned på den ene siden, lot han den bare henge, selv om det var fryktelig irriterende når det blåste. Jeg husker godt hvordan frakken hans så ut, den som han selv lappet oppe på rommet sitt og som til slutt ikke besto av annet enn lapper. Han skrev aldri og mottok aldri noe brev, og han snakket aldri med andre enn naboene, og med dem snakket han for det meste bare når han hadde drukket seg full på rom. Den digre skipskisten hadde ingen av oss noen gang sett åpen.

Bare en gang ble han motsagt, og det var mot slutten, da min stakkars far var svært syk av tæringen som skulle bli hans død. Sent en ettermiddag kom doktor Livesey for å se til pasienten. Han fikk litt middagsmat av min mor og gikk så inn i salongen for å røyke en pipe mens han ventet på at hesten hans skulle bli brakt ned fra landsbyen, for vi hadde ikke stallplass på den gamle 'Benbow.' Jeg fulgte ham inn, og jeg husker jeg la merke til kontrasten mellom den velstelte, intelligente legen med sin snøhvite pudderparykk, de klare, sorte øynene og de elskverdige manerene og de klønete, bondske folkene, og ikke minst vårt skitne, dystre, røddøyd fugleskremsel av en pirat som satt der sørpe full på rom med armene på bordet. Plutselig begynte han — kapteinen altså — å stemme i sin evinnelige sang: —

'Femten mann på død manns kiste —
Hei og hå, og en flaske med rom —
Drikk til djevelen tar den siste —
Hei og hå, og en flaske med rom!'

I begynnelsen trodde jeg at 'død manns kiste' var den selvsamme digre kassen han hadde oppe på rommet sitt, og i marerittene mine hadde den tanken blandet seg sammen med den enbeinte sjøfareren. Men nå hadde vi alle sammen for lengst sluttet å bry oss noe særlig om hele sangen, som derfor ikke var ny for andre enn Dr Livesey denne kvelden. Jeg kunne se at den ikke akkurat gjorde noe godt inntrykk på ham, for han kikket riktig iltert opp et øyeblikk før han fortsatte å snakke med gamle Taylor, gartneren, om en ny kur for gikten hans. I mellomtiden ble kapteinen i stadig bedre humør av sin egen musikk, og til slutt slo han håndflaten i bordet foran seg på det viset som vi alle visste betydde — stillhet. Alle stemmene opphørte brått, alle unntatt Dr Liveseys, han fortsatte å snakke klart og vennlig som før, mens han tok dype drag av pipa mellom annenhvert ord. Kapteinen glodde på ham en stund, slo håndflaten i bordet igjen, glodde enda litt hardere, og til slutt kom det med en lavmælt, fryktelig ed: 'Stille der nede på mellomdekket!'

'Snakket De til meg, sir?' sa doktoren, og da bølgen erklærte med en ny ed at så var tilfelle, svarte doktoren, 'Jeg har bare en ting å si til Dem, sir, at hvis De fortsetter å drikke rom, vil verden snart være kvitt en grosvart lømmel!'

Gamlingens vrede var fryktelig. Han spratt opp på beina, dro frem en foldekniv av det slaget sjømenn bruker, åpnet den og lot den balansere i håndflaten mens han truet med å dolke doktoren fast i vegg.

Doktoren rørte ikke en finger. Som forrige gang henvendte han seg til ham over skulderen, ganske høyt, men med samme tonefall og fullstendig rolig

og avbalansert, slik at alle i rommet kunne høre hva han sa: —

‘Hvis ikke De stikker den kniven i lomma på øyeblikket, så gir jeg Dem mitt æresord på at De blir hengt på neste rettsting.’

Deretter utkjempet de et durabelig slag med øynene, men snart måtte kapteinen gi seg. Han stakk unna våpenet og satte seg på plassen sin mens han knurret som en pisket hund.

‘Og nå, sir,’ fortsatte doktoren, ‘ettersom jeg nå vet at det finnes en fyr som Dem her i mitt distrikt, kan De være sikker på at jeg skal holde øye med Dem dag og natt. Jeg er ikke bare lege, jeg er også dommer, og hvis jeg får høre så mye som et knyst av klage på Dem, om ikke for annet enn en smule uhøflighet som i kveld, skal jeg ta effektive midler i bruk for å få tak i Dem og få jaget Dem vekk herfra. Så vet De det.’

Like etter ble Dr Liveseys hest brakt til døren og han red av gårde, men kapteinen holdt fred både den kvelden og i mange kvelder fremover.

SVARTE HUND DUKKER OPP OG FORSVINNER IGJEN

Ikke lenge etter dette innfant den første av de besyn-
derlige begivenhetene seg, de som til slutt gjorde at
vi omsider ble kvitt kapteinen, men ikke, som vi skal
se, hans anliggende. Det var en bitterlig kald vinter
med hard, langvarig frost og veldige stormer, og det
var tydelig helt fra begynnelsen at min far ikke ville
ha store sjanser til å se våren. Han ble verre dag for
dag, og min mor og jeg måtte ta oss av hele driften
av vertshuset alene, så vi var altfor travle til å bry oss
så mye om vår ubehagelige gjest.

Det var en grytidlig morgen i januar, — en bitende
kald morgen — hele bukta var grå av rimfrost og
krusningene slo dvaskt mot steinene. Solen hang lavt
på himmelen og farget foreløpig bare bakkettoppene,
mens den skinte langt ute til havs. Kapteinen hadde
stått opp tidligere enn vanlig og gått ned på stranden
med huggerten dinglede inn under de brede skjøl-
tene på den gamle, blå frakken, messingteleskopet
under armen og hatten på snei litt bak på hodet. Jeg
kan huske hvordan pusten hans hang etter ham i luf-
ten som røyk da han satte av gårde, og det siste jeg
hørte fra ham, var et høyt, indignert snøft da han
rundet den store kampesteinen, som om han fremde-
les tenkte på Dr Livesey.

Vel, mor var ovenpå hos min far, og jeg holdt på å
dekke frokostbordet så det skulle være klart når kap-
teinen kom tilbake, da døren inn til salongen gikk

opp og en mann jeg aldri hadde sett før kom inn. Han var en gusten, nærmest voksblek fremtoning som manglet to fingre på venstre hånd, og selv om han bar sverd, så han ikke akkurat ut som noen slåsskjempe. Jeg hadde alltid øynene åpne for sjøfarere, enten de hadde et bein eller to, og jeg husker at denne fikk meg til å lure. Han så ikke akkurat ut som en sjømann, men likevel hadde han liksom en aura av saltvann og hav over seg.

Jeg spurte hva jeg kunne stå til tjeneste med, og han ba om å få litt rom, men da jeg skulle til å gå ut av rommet for å hente den, satte han seg på et bord og gjorde mening til at jeg skulle komme nærmere. Jeg ble stående der jeg var med servietten i hånden.

‘Kom nærmere, gutt,’ sa han. ‘Kom hit bort.’

Jeg tok et skritt nærmere.

‘Er det dette som er bordet til min gode venn, Bill?’ spurte han med et slags hånlig flir.

Jeg sa at jeg ikke kjente hans venn Bill, og at det var bare en eneste person som bodde her på vertshuset, og ham kalte vi kapteinen.

‘Jaså ja,’ sa han, ‘min gode venn Bill kan vel like godt kalle seg kaptein som noe annet. Han har et arr på det ene kinnet og har et skikkelig trivelig vesen, min gode venn Bill, særlig når det er noe drikkendes i nærheten. La oss nå si at jeg hevder, bare som et argument, at denne kapteinen din har et arr på det ene kinnet — og la oss nå si, hvis det er slik du vil ha det, at dette kinnet er på høyre side. Aha! Det var det jeg sa. Nåvel, er så min gode venn Bill å finne her i dette huset?’

Jeg fortalte at han var ute og spaserte.

‘Hvilken vei, gutt? Hvilken vei gikk han?’

Og da jeg hadde pekt ut klippen og fortalt ham når og hvor kapteinen mest sannsynlig ville komme fra, og hadde besvart enda noen spørsmål, sa han ‘Ah! Dette her blir nok vel så bra som sprit for min gode venn Bill.’

Det var slett ikke noe hyggelig uttrykk han hadde i ansiktet da han sa dette, og jeg hadde mine egne grunner til å tro at denne fremmedkaren tok feil, selv om jeg måtte tro at han mente det han sa. Men det var ikke min sak, tenkte jeg, dessuten var det vanskelig å vite hva jeg skulle gjøre. Fremmedkaren plasserte seg like innenfor inngangsdøren til vertshuset og kikket stadig rundt hjørnet nærmest som en katt som lurer på en mus. En gang gikk jeg ut på veien, men han ropte meg øyeblikkelig tilbake, og da jeg ikke adlød så raskt som han ønsket, kom det en aldeles forferdelig forandring over det voksbleke ansiktet hans, og han beordret meg inn med en ed som sannelig fikk fart på meg. Men da jeg vel var tilbake, oppførte han seg akkurat som før, klappet meg på skulderen og sa i en halvveis smiskende, halvveis snerrende tone at jeg var en bra gutt og at han riktig hadde begynt å like meg. ‘Jeg har også en sønn,’ sa han, ‘så lik deg som to dråper vann, og han er min øyensten. Men for gutter er det viktigste av alt disiplin, gutten min — disiplin. Så hvis du hadde seilt sammen med Bill, ville du ikke bare ha stått der og hengt så man må snakke to ganger til deg — ikke du. Det var ikke slik Bill ville ha det, og heller ikke dessa som seilte sammen med ham. Og se der, her kommer sannelig min hatt min gode venn Bill med teleskopet under armen, velsigne den gamle skrotten. Du og je skal bare gå tebars inn i sallongen, gutten min, og

Svarte Hund.

stelle oss bak døra, så skal vi gi Bill en liten overraskelse — velsigne den gamle skrotten, sier je nok en gang.’

Da det var sagt, rygget fremmedkaren inn i salongen med meg på slep og plasserte meg bak seg i kroken, så vi begge ble skjult av den åpne døren. Jeg var vettskremt og fryktelig urolig, det kan du vel tenke deg, og det gjorde meg enda mer skremt da jeg oppdaget at fremmedkaren faktisk også var redd. Han frigjorde skjeftet på huggerten og løsnet bladet i sliren, og hele den tiden vi sto der og ventet, svelget han i ett sett som om han skulle ha det vi pleide å kalle, en klump i halsen.

Omsider steg kapteinen inn og slamret døren bak seg uten å se seg verken til høyre eller venstre, før han marsjerte tvers over gulvet dit bort hvor frokosten hans sto og ventet.

‘Bill,’ sa fremmedkaren med en stemme som jeg antok han hadde prøvd å få til å lyde både sterk og modig.

Kapteinen snurret rundt på hælen og vendte seg mot oss. All brunfargen var forsvunnet fra ansiktet hans, ja, til og med nesen var blå. Han så ut som om han hadde sett et spøkelse, eller den onde selv, eller noe enda verre, hvis det er mulig, og jeg syntes faktisk synd på ham der han sto og så plutselig ut som en gammel og syk mann.

‘Å, kom igjen, Bill, meg kjenner du vel, du kjenner da en gammel skipskammerat, Bill,’ sa fremmedkaren.

Kapteinen ga fra seg et slags gisp.

‘Svarte Hund!’ sa han.

‘Og hvem ellers skulle det være?’ svarte den andre som nå begynte å føle seg mer på hjemmebane.

‘Svarte Hund i egen høye person, kommet for å treffe sin gamle skipskammerat Billy på vertshuset ‘Admiral Benbow.’ Du Bill, du Bill, du og jeg, vi har vel sett litt av verdt, siden jeg mistet de herre to klørne,’ sa han og holdt opp den lemlestedede hånden.

‘Hør nå her,’ sa kapteinen, ‘du har klart å oppspore meg, og her er jeg, så ut med det, da, si hva det gjelder.’

‘Det gjelder deg, Bill,’ svarte Svarte Hund, ‘du har ramlet midt oppi det nå, Billy. Jeg tar gjerne et glass rom fra dette elskelige barnet her, ettersom jeg har fått sånn sans for det, og så setter vi oss ned, hvis det ikke er for mye bry for deg, og skværer opp, som de gode, gamle skipskammeratene vi er.’

Da jeg kom tilbake med rommen, hadde de allerede satt seg på hver sin side av kapteinens frokostbord — Svarte Hund satt sidelengs ved siden av døren,

som om han ville holde ett øye på sin gamle skipskamerat og det andre, trodde jeg, på sin rønningsvei.

Han ba meg gå ut og la døren stå på vidt gap. 'Jeg vil ikke ha noe av at du kikker i nøkkelhullet, gutten min,' sa han, og jeg gikk tilbake til baren og lot dem bli sittende der de satt.

Lenge kunne jeg ikke høre annet enn en lav mumling, selv om jeg virkelig anstrengte ørene mine for å høre hva de sa, men omsider begynte de to stemmene å stige, og da kunne jeg innimellom plukke opp et og annet ord, mest eder og forbannelser, fra kapteinen.

'Nei, nei, nei, nei; og det er mitt siste ord!' ropte han en gang. Og så, 'Hvis noen først skal bli hengt, så la dem dingle, alle sammen, og til helvete med dem.'

Så plutselig eksploderte alt i en flom av eder og forbannelser og andre lyder — av stoler og bord som gikk over ende. Så hørtes lyden av klirrende stål, og så et smerteskrig, og i neste øyeblikk så jeg Svarte Hund i vill flukt med kapteinen i fullt raseri etter seg, begge med trukne huggerte, og fra den venstre skulderen til den første rant det blod i strie strømmer. Akkurat da rømlingen nådde døren, hugg kapteinen etter ham for siste gang med veldig kraft som sikkert ville ha delt ham i to langs ryggraden, hadde det ikke blitt stanset av det store skiltet med påskriften Admiral Benbow. Den dag i dag kan du se hakket nederst på rammen.

Med det slaget var kampen over. Da han vel var ute på veien, lot Svarte Hund sår være sår, tok beina på nakken og forsvant over bakketoppen som en ånd

i en fillehaug. Kapteinen, derimot, ble stående og stirre fortumlet på skiltet. Så strøk han hånden flerfoldige ganger over øynene og gikk omsider inn i huset igjen.

‘Jim,’ sa han så, ‘rom,’ og med det samme sjanglet han litt og tok seg for med den ene hånden mot veggen.

‘Er De såret?’ ropte jeg.

‘Rom,’ gjentok han. ‘Jeg må vekk herfra. Rom! Rom!’

Jeg løp av gårde for å hente den, men jeg var helt ute av balanse etter alt det som hadde hendt, så først knuste jeg et glass og så gikk kranen tett, og mens jeg holdt på med alt dette, hørte jeg et høyt dunk inne i salongen. Jeg styrtet inn og fikk se kapteinen liggende rett ut på gulvet. Min mor, som var blitt skremt av de høye ropene og all slåssingen, kom samtidig løpende ned trappen for å hjelpe meg. Mellom oss fikk vi løftet hodet hans. Han pustet fryktelig høyt og anstrengt, men øynene var lukket, og han hadde en redselsfull farge i ansiktet.

‘Å nei og nei,’ ropte min mor, ‘for en skam å bringe over vertshuset! Og din stakkars far som er så syk.’

Samtidig hadde vi slett ingen anelse hva vi skulle gjøre for å hjelpe kapteinen, det eneste som sto i hodet på oss var at han fått sitt banesår i slagsmålet med fremmedkaren. Jeg hentet iallfall rommen og prøvde å få noe ned i halsen på ham, men tenene var tett sammenbitt og kjevne så sterke som jern. Det var sannelig en lettelse for oss da døren gikk opp og doktor Livesey kom inn for å se til min far.

‘Å, doktor,’ ropte vi, ‘hva skal vi gjøre? Hvor er han såret?’

‘Såret? Sludder og vås!’ sa doktoren. ‘Han er ikke mer såret enn du og jeg. Mannen har fått slag, akkurat som jeg advarte ham om. Mrs Hawkins, bare løp, De, opp til Deres mann, og si ikke et ord til ham om dette, hvis det lar seg gjøre. Jeg for min del må gjøre så godt jeg kan for å redde denne fyrens tredobbelt forkastelige liv, og Jim, du kan hente en balje til meg.’

Da jeg kom tilbake med baljen, hadde doktoren allerede revet opp kapteinens frakkeerme og blottlagt den store, senete armen hans. Den var full av tatoveringer. På underarmen sto det med sirlig og tydelig skrift ‘Lykken smiler’, ‘God bris’ og ‘Billy Bones sin yndling,’ og oppe ved skulderen var det en tegning av en galge hvor det hang en mann — utført, tenkte jeg, med stor innlevelsesevne.

‘Profetisk,’ sa doktoren og rørte ved tegningen med en finger. ‘Og nå, herr Billy Bones, hvis det nå er det du heter, skal vi ta en kikk på fargen på blodet sitt. Jim,’ sa han, ‘er du redd for blod?’

‘Nei, sir,’ sa jeg.

‘Da lar vi det stå til,’ sa han, ‘du kan holde baljen,’ og dermed tok han lansetten og åpnet en åre.

Store mengder blod hadde rent ut før kapteinen åpnet øynene og så seg omtåket rundt. Først gjenkjente han doktoren og fikk en umiskjennelig rynke i pannen, så falt blikket hans på meg, og han så lettet ut. Men plutselig forandret han farge i ansiktet og prøvde å reise seg opp mens han skrek: —

‘Hvor er Svarte Hund?’

‘Det finnes ingen Svarte Hund her,’ sa doktoren, ‘bortsett fra hva du måtte ha på din egen rygg. Du har drukket rom og du fikk slag, akkurat som jeg sa, og jeg har nettopp og svært mye mot min vilje

dratt deg med hodet først ut av graven. Nåvel, Mr Bones —

‘Det er ikke mitt navn,’ avbrøt han.

‘Ja, det er ikke mitt problem,’ svarte doktoren. ‘Det er navnet på en sjørøver jeg kjenner, derfor er det mest lettvindt å kalle deg det, og jeg har følgende å meddele deg: Et enkelt glass rom kommer ikke til å ta livet av deg, men hvis du tar ett glass, kommer du til å ta enda ett og enda ett, og hvis du ikke kutter over tvert nå, så vedder jeg parykken min på at du dør — forstår du det? — dør og ender opp der du hører hjemme, akkurat som den karen i Bibelen. Kom igjen nå, ta i litt her. Jeg skal hjelpe deg til sengs for en gangs skyld,’

Mellom oss klarte vi, med mye slit og strev, å få dratt ham opp trappen og lagt ham i sengen, og straks falt hodet tilbake på puten, som om han skulle til å besvime.

‘Så, hør nå her,’ sa doktoren. ‘jeg sier det for min egen samvittighets skyld — bare ordet rom betyr døden for deg.’

Og dermed tok han meg i armen og dro meg med seg da han gikk for å se til min far.

‘Det er ingenting,’ sa han så snart han hadde lukket døren, ‘jeg har tappet nok blod til å holde ham i ro en god stund. Han burde bli liggende der han ligger en ukes tid — det er det beste både for ham og for deg, men et nytt slag betyr slutten for ham.’